

Polimaitasuna

Pozen atzeko minak eta arriskuak

Polimaitasunaz erreportajea kaleratu genuen 2640. zenbakian, harreman sexu-afektiboak ulertu eta praktikatzeko modu anitzak bistaratuz. Pozetan zentratu ginen arren, minez eta arriskuez hitz egin beharra ere azpimarratu genuen, eta horren emaitza da polimaitasunari eskaini diogun bigarren artikulu hau. "Sistema bakarrik ez, barrenak ere jartzen dira kolokan", ohartarazi digute solaskideek.

 Z. OLEAGA
 SHUKARE OTERO

Aurreko erreportajetik gogoratuko duzunez, sei mintzakiderek ari-
tu gara gaiaz: Sara, Mikel, Estitxu,
Eguzki, Jesus (izenak aldatu dizkiegu)
eta Elena Scaratti. Beraiek edota beraien
kideek sentitu izan dituzten min nugu-
siak aletzea eskatu diegu. "Tripako mina
sortzen du jelosiak, bakarrik geratzeko
beldurak, harremanean beste norbait
sartuz gero besteak zu berezi gisa sen-
titze hori galtzeak", dio Estitxuk. Sarak
bereak eta bere bi kideenak jartzen ditu
mahai gainean: "Nire kasuan min han-
diena errua da, zalantzarik gabe. Mina
eragiten ari zarelako -bera da pertsona
-giltzarria Arkaitz eta Maiteren artean
eta berak planteatu zuen hiruko harre-
man modu berria-. Arkaitzek beldurra
aipatu digu: "Elementu berria sartzean,
non geratzen naiz ni? Gustuko baduzu
ni utziko nauzu". Maiteren min nagusia
berriz, honakoa: "Ni naiz sartu den azke-
na, gainera *bollera*, azken pieza naiz eta
ezabatzen errazena". Eguzkik ere erru-
duntasuna jarri du lehen lerroan. Mikel,
Elena eta Jesusen esperientzian sufri-
menduak presentzia gutxi izan du, jelo-
siak aipatzen dituzte edonola ere. "Ha-
sieran izan nituen, duela hamasei urte.
Ordutik, lehenengo aldiz orain bi hilabe-
te inguru", dio Mikelek; Jesusek bereak
ez, harremankide batenak ditu gogoan;
Elenak propioak, tarteka oso biziak.

Sistema monogamotik haragoko ha-
rreman moduen alde egiteko arrazoie-
tako bat, erlazioen -pertsonen- arteko
hierarkiak eta konpetentzia logikak de-

saktibatu nahia da: bikotea eta lagunak;
familia nuklearra eta auzoak; "gu" eta
"besteak". Baina ez da zeregin erraza,
logika monogamoa adierazpide kontae-
zinak hartu ditzakeen mundu ikuskera
baita, naturalizatua duguna.

Zentzu horretan, Sarak nabarmendu
du bikotekidea izan eta beste norbai-
tenganako erakargarritasuna sentitzean
sortzen den sufrimendu klasikoa: "Berri
hau maite badut, bestea ez? Bestearekin
ez nago ondo?". Bakoitzak sarean eta ha-
rremanean duen posizioak ere sor ditzak-
e hierarkiak edo botere harremanak,

**Maitasun askotarikoen
alde egiten dute Estitxuk,
Eguzkik, Elenak, Jesusek,
Sarak eta Mikelek.
Baina ez edonola, ez
edozein baldintzatan.
Elkar zaintzea oinarri beti**

beti ere toki horiek kudeatzeko moduen
arabera: batekin bizitokia konpartitzea
eta beste batekin ez; harremanetako bat
ikusgarriagoa izatea besteen aldean; hi-
ruren arteko pertsona-giltzarria izatea;
generoa, klasea, arraza edota praktika
sexualak... "Uste dut ikasi dudala, bai-
na egia da hainbat gauza erreproduzitu
egin ditudala", dio zintzo Eguzkik. Azken
finean, jendartearen presio arautzailea

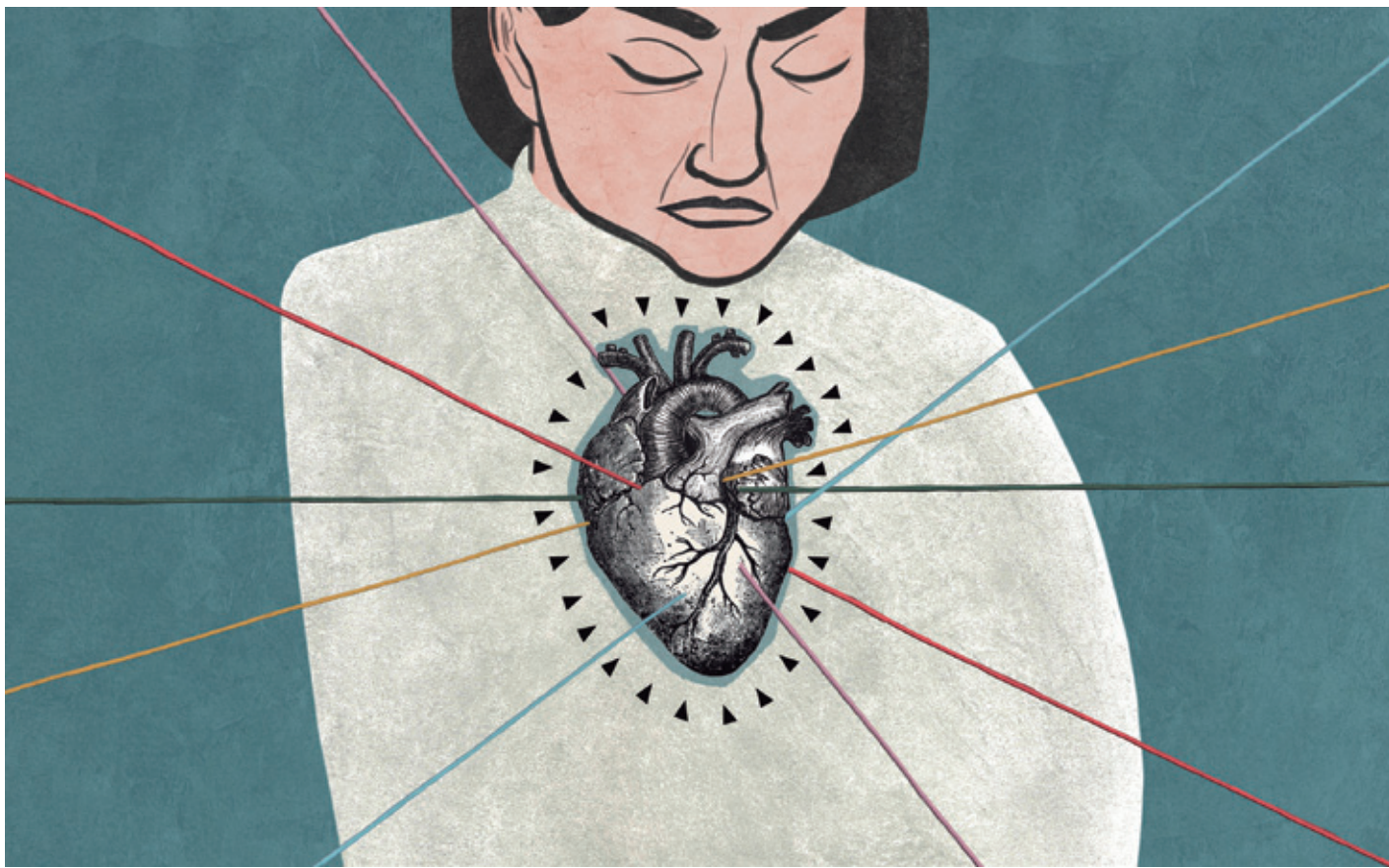
handia da. Jesusek eta Sarak kontatu
digute bi maitasun harreman izan eta
etxebizitza horietako batekin baino ez
partekatzeak jendartearen lehentasunez-
ko tokia ematen diola.

Nola orekatu desoreka? Denborak
edo harreman kopuruak berdintzea
bide bat izan daiteke, baina sufrimen-
du asko ekarri dezake horrek, egiatan
desio ez diren tokietara behartzeaga-
tik nork bere burua edo kidearena. So-
laskideak ados daude, ordea: helburua
da une bakoitzean pertsona bakoitzak
dituen behar eta desioei erantzutea,
eta pertsona bakoitzarenak ezberdinak
izango dira.

SENDABIDEAK

Lanketa pertsonala ezinbestekoa da
minak iraultzeko. "Gako nagusia: utzi
zure buruari sentitzen duzuna senti-
tzen. Onartu, eta hasi hortik lantzen" dio
Eguzkik. "Eta sentimendu hori nondik
datorren kokatzea ere garrantzitsua da
-gehitu du Estitxuk-, niri behintzat ba-
tzueta gertatzen baitzait mina dator-
kidala eta harritu egiten naizela, 'non
ostiatik atera zait hau?'". Jelosien atzean
beti egoa dagoela uste du Elenak, eta
sentimenduak arrazionalizatuz lantzen
dela hori.

Sufrimenduari kolektiboki heltzea
ere ezinbestekoa da, eta hor gabezia
handiagoa izan ohi dugu. Laguna jelos-
kor dagoenean, esaterako, ez utzi ba-
karrik, bion artean landu, dio Jesusek:
"Zalantzak kentzen saiatu, konfiantza

eman, maitasuna mahai gainean jarri". Mikelek bikotekidearekin batera landu zituen harreman hasierako jelsiak. "Sari beste pertsona entzutea baino ez da, bere minarekin konektatzea", dio Sarak. Hasiera bateko min larrienak igarota, Arkaitzi eta Maiteri balio izan diena kontatu digu: "Arkaitzek denborarekin ikusi du maitatua eta zaindua sentitu dela berdin-berdin. Minak edukita ere pozik dago harreman honetan. Maiterekin aitorza bide bat ari gara lantzen, inguruan, lagunekin eta Arkaitzekin".

Kolektiboki heltzea, baina, ez da soilik harremanean inplikaturik dauden artean egitea. Ulertuz edo gutxienik epaitu gabe entzungo zaituzten lagunak eta espazioak beharrezkotzat dituzte, baita bestelako erreferenteak ondoan izatea ere. Batzuek badituzte, beste batzuei ez zaie erraza suertatu horiek aurkitu edo eraikitzea.

Aukeran, minak heldu aurretik horiek aurreikustea eta lantzea litzateke proposena, "baina egia da ondo nagoenean joera dela ez hitz egitea, 'ongi gaude eta zertarako hasi kaka nahasten' logikan", dio Eguzkik. Ez hitz egiteko uneak ere defendatu ditu, dena den; mina bere gor-

dinean dagoelarik, denbora bat emateko aukera: "Minak eta segurtasun ezak lantzeko une egokiena da horiek ez daudenean, ondo gaudenean. Mina duzunean dena puztu egiten baita eta burua argi izatea zailagoa da". Praktika, ordea, bestelakoa izan dute nahi baino gehiagotan. "Sentsazioa dut uneoro inprobisatzen ari naizela. Hanka sartzen joan naizela ikasten", dio Sarak.

POLIMAITASUNA? SEGUN ETA NOLA, SEGUN ETA NOIZ

Bi pertzepzioren artean mugitzen diren gure solaskideak, eta biek sortzen dituen ardura. Batetik, diskurtsoak diskurtso, ezer gutxi aldatu dela harremanak eraikitzeari dagokionez; bestetik, zenbait esparru ezkertiarretan ez-monogamia "arau" bihurtzen ari ez ote den. Ezer hausnartu edo politizatu gabe; "sexu-kontsumoa liberalizatuz eta ez maitasuna", dio Elenak.

Maitasun askotarikoen alde egiten dute Estitxuk, Eguzkik, Elenak, Jesusek, Sarak eta Mikelek. Baina ez edonola, ez edozein baldintzatan. Elkar zaintzea oinarri beti; norberaren eta kideen beharren, desioen, ahalen eta ezinen kon-

tziente izanik, ahal dela; kanpoko eta barneko arauak urratzeak eskatu dezakeenaz hausnartuta, aukeran; gozatzea ipar. "Bakoitzak dagoen puntutik abiatu behar du. Teoria oso ongi dago, baina egun batetik besterako talka-terapiarik ez dut nahi", dio Estitxuk, pixkanakako trantsizioen alde. "Mundu guztiak egin behar du bat honekin? Berez da eraldatzailea praktika hau? Bai edo ez, gauza askoren arabera", Sarak.

Aurreko erreportajea hala hasi genuen: kontua ez da gehiagotan eta pertsona gehiagorekin txortan egitea; kontua pertsonen arteko harreman osasuntsuagoak, askatzaileagoak, gozagarriagoak, komunitarioagoak eraikitzea da. Zaintza sareetan, bizitoki kolektibotan eta oro har bestelako bizitza-alternatibak saiatzerakoan agertu ohi diren mugak ere presente daude harreman sexu-afektiboetan. Sendotasun falta, hausnortasun handia, borrokatu nahi diren "kanpoko" miseriak "barnean" iraultzeko ezintasunak. Egitura komunitarioak eraikitzea da erronka eta gure solaskideen gozamen eta sufrimenduetatik, lorpen eta porrotetatik lor ditzakegu horretarako tresna batzuk. ●